

Respect INDEX jako wyznacznik odpowiedzialności społecznej

Respect INDEX as a determinant of social responsibility

Wioleta Gawęł, Wojciech Kolasa, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Typ artykułu: oryginalny artykuł naukowy.

Źródło finansowania badań i artykułu: środki własne Autorów.

Cytowanie: Gawęł W., Kolasa W., (2018) *Respect INDEX jako wyznacznik odpowiedzialności społecznej*, „Rynek-Społeczeństwo-Kultura” nr 2(28), s. 15-18, https://kwartalnikrsk.pl/Artykuły/RSK2-2018/RSK2-2018-Gawel_Kolasa-Respect-INDEX-jako-wyznacznik-odpowiedzialności-społecznej.pdf

STRESZCZENIE

Rosnące zainteresowanie koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu przyczyniło się do powstania indeksu spółek odpowiedzialnych – Respect INDEX. Indeks ten pozwala na wyłonienie na polskim rynku przedsiębiorstw odpowiedzialnych społecznie. Obecność w nim natomiast, buduje przewagę konkurencyjną organizacji i zwiększa atrakcyjność podmiotu z punktu widzenia inwestora. W niniejszym artykule rozważaniem zostanie poddana obecność wybranych banków w Respect INDEX z punktu widzenia wskaźników kondycji finansowej.

Słowa kluczowe: Respect INDEX, odpowiedzialność społeczna, CSR, wskaźniki kondycji finansowej.

The growing interest in the concept of corporate social responsibility contributed to the creation of the index of responsible companies – Respect INDEX. This index allows for the selection of socially responsible enterprises on the Polish market. Presence in it, however, builds the competitive advantage of the organization and increases the attractiveness of the entity from the investor's point of view. In the present article, consideration will be given to the presence of selected banks in Respect INDEX from the point of view of indicators of financial condition.

Keywords: Respect INDEX, social responsibility, CSR, indicators of financial condition.

ABSTRACT

Wstęp

W ostatnich latach obserwujemy wzrastającą świadomość społeczną w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR). Powoduje to, że obszar ten poddawany jest nie tylko coraz wnikliwszym analizom, ale również w jego ramach podejmowane są różnorodne działania z myślą o komunikacji dobrych praktyk. Zainteresowanie koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu pojawiło się również wśród inwestorów, którzy poszukując spółek odpowiedzialnych społecznie mają do dyspozycji indeksy spółek odpowiedzialnych. W Polsce takim wyznacznikiem jest Respect INDEX. Obecność spółki w tego typu indeksie poświadcza jej odpowiedzialność. W artykule przeanalizowana została obecność wybranych banków w Respect INDEX. Analizowane banki różnią się pod względem długości funkcjonowania w Respect INDEX. Jeden z badanych banków w całym badanym okresie jest obecny w indeksie, jeden jest od pięciu lat, jeden od dwóch lat i jeden bank od roku. W artykule przeanalizowane zostaną podstawowe wskaźniki oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa: ocena płynności finansowej, zadłużenia, sprawności działania, rentowności, rynkowej wartości akcji i kapitału. Celem tej analizy jest próba weryfikacji na ile obecność w Respect INDEX wybranych banków, wpływa na podstawowe wyniki w zakresie oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa.

Respect INDEX w koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu

W ostatnich latach obserwujemy wzrost zainteresowania społecznie odpowiedzialnym inwestowaniem (ang. *socially responsible investment*, SRI), stanowiącym część koncepcji społecznej odpowie-

dzialności biznesu (ang. *corporate social responsibility*, CSR). Samo inwestowanie społeczne ma długą tradycję, badacze doszukują się pierwszych przejawów takich decyzji nawet w starożytności, natomiast nazwa: społecznie odpowiedzialne inwestowanie używana jest od niedawna (Lulewicz-Sas 2014). Rozważania nad koncepcją społecznej odpowiedzialności podejmowane są przez wielu badaczy i przedstawiane w wielu ujęciach. Obecnie najpopularniejsze są dwie definicje: pierwsza zaproponowana przez Komisję Europejską i druga zaprezentowana przez Międzynarodową Organizację Standaryzacyjną (ISO). Komisja Europejska w 2011 roku wydała Odnowioną strategię UE na lata 2011-2014 dotyczącą społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, w której określa CSR jako (Komisja Europejska 2011) „odpowiedzialność przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo. Poszanowanie dla mającego zastosowanie prawodawstwa, a także dla układów zbiorowych pomiędzy partnerami społecznymi jest warunkiem wstępnym wypełniania zobowiązań wynikających z tej odpowiedzialności. Aby w pełni wypełniać te zobowiązania, przedsiębiorstwa powinny dysponować mechanizmem integracji kwestii społecznych, środowiskowych, etycznych i tych związanych z prawami człowieka, jak i problemami konsumentów ze swoją działalnością oraz podstawową strategią, w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami, w celu: maksymalizacji tworzenia wspólnych wartości dla ich właścicieli/udziałowców i innych zainteresowanych stron i społeczeństwa jako całości; rozpoznawania, zapobiegania i łagodzenia ich możliwych negatywnych skutków”. Druga definicja, która często przytaczana jest w literaturze, to definicja zawarta w normie ISO 26000, zgodnie z którą organizacja kierująca się społeczną odpowiedzialnością biznesu w swoich działaniach uwzględnia kwestie społeczne i środowiskowe, jej postępowanie jest przejrzyste i etyczne oraz przyczynia się do zrównoważonego rozwoju. W swoim działaniu organizacja uwzględ-

nia zatem interesy swoich interesariuszy. Ponadto w normie zostały określone kluczowe obszary odpowiedzialności (ISO 26000): ład organizacyjny, prawa człowieka, praktyki z zakresu pracy, środowisko, uczciwe praktyki operacyjne, zagadnienia konsumenckie, zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnych. W odpowiedzi na poszukiwania przez inwestorów spółek społecznie odpowiedzialnych, na rynkach kapitałowych utworzone zostały indeksy społecznej odpowiedzialności. Zadaniem indeksów jest dostarczanie inwestorom informacji o spółkach spełniających globalne standardy społecznej odpowiedzialności oraz metod pomiaru osiągniętych przez nie wyników ekonomicznych i społecznych. Geneza tworzenia indeksów spółek odpowiedzialnych społecznie sięga 1999 roku, kiedy to Dow Jones opublikował Sustainability Index – SI. Rok później pojawił się indeks stworzony przez fundusz Calvert – Indeks CSR, a w 2001 roku opublikowany został indeks przez FTSE, pod nazwą FTSE4Good (Wróblewska 2015). Zwolennicy indeksów spółek społecznie odpowiedzialnych argumentują, że inwestycje w takie spółki minimalizują ryzyko związane ze stosowaniem zasad ładu organizacyjnego i norm etycznych oraz ryzyko związane z kryzysami środowiskowymi, związanymi z zarządzaniem operacyjnym. Ponadto w ramach inwestycji w spółki odpowiedzialne społecznie podkreślane są korzyści związane z polityką pracy, która przekłada się na efektywność zatrudnionych, a w konsekwencji na wynik całego przedsiębiorstwa (Gołaszewska-Kaczan, Kilon, Marcinkiewicz 2016).

W Polsce indeksem spółek odpowiedzialnych społecznie jest zainicjowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w 2009 roku Respect Index, który był pierwszym tego typu indeksem w Europie Środkowo-Wschodniej. Nazwa jego jest akronimem od słów: Responsibility (odpowiedzialność), Ecology (ekologia), Sustainability (zrównoważony), Participation (uczestnictwo), Environment (środowisko), Community (społeczeństwo), Transparency (przejrzystość) (Adamczyk 2013). W ramach Respect INDEX analizowane są spółki Głównego Rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, natomiast aktualizacja spółek wchodzących w skład indeksu dokonywana jest raz w roku. Weryfikacja spółek odbywa się w trzech etapach, przy czym dwa pierwsze odbywają się bez udziału spółki z wykorzystaniem danych ogólnodostępnych, a dopiero trzeci etap jest przeprowadzany za zgodą i w siedzibie spółki. W pierwszym etapie wyłaniane są spółki o największej płynności, a więc znajdujące się w portfelach indeksów: WIG20, mWIG40, sWIG80. Spółki, które spełnią to kryterium analizowane są w drugim etapie poprzez ogólnodostępne informacje, dotyczące: ładu korporacyjnego i informacyjnego oraz relacji z inwestorami. Giełda Papierów Wartościowych przy tym etapie współpracuje ze Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych. W trzecim etapie, wyselekcjonowane spółki wypełniają ankietę związaną z kryteriami odpowiedzialności społecznej, która następnie jest weryfikowana przez firmę audytorską Deloitte. Ankieta obejmuje czynniki ESG (ang. *environmental* – E, *social* – S, *governance* – G). W przypadku środowiska (E) pytania dotyczą aspektów związanych z zarządzaniem środowiskowym, ograniczaniem wpływu na środowisko, bioróżnorodnością i związanymi z aspektami środowiskowymi oferowanych produktów i usług. W czynnikach społecznych (S) weryfikowane są aspekty związane z BHP, obszarem pracowniczym, dostawcami, raportowaniem społecznym i relacjami z interesariuszami. Natomiast czynniki ekonomiczne (G) analizowane są na podstawie: posiadanych kodeksów postępowania, zarzą-

dzania strategicznego, ryzykiem i ryzykiem nadużyć, posiadanymi relacjami z klientami oraz przeprowadzaniem audytu wewnętrznego i stosowanym systemie kontroli (Respect INDEX 2017).

Kryzys 2008 roku spowodował, że sektor bankowy stracił ufanie społeczne. Ujawniona została słabość tego sektora oraz działania na pograniczu etyki (Czarnota 2014). Sytuacja ta powoduje, że etyka i odpowiedzialność w działalności banków są istotne z punktu widzenia nie tylko wzniosłych wartości, ale i utrzymywania oraz pozyskiwania nowych klientów i kontrahentów, dla których potwierdzenie społecznej odpowiedzialności stanowi pewnego rodzaju potwierdzenie rzetelnego funkcjonowania banku. W przypadku podejmowania decyzji inwestorskich, potwierdzeniem postępowania w sposób odpowiedzialny jest obecność w portfelu Respect INDEX. Tabela 1 zawiera informacje o składzie Respect INDEX, analizowane w dalszej części pracy banki zostały zaznaczone kolorem szarym.

Tabela 1. Skład Respect INDEX w latach 2012-2017

Lp.	Spółka	2017	2016	2015	2014	2013	2012
1.	Agora SA	x					
2.	Aparator SA	x	x	x	x	x	x
3.	Bank BPH SA						x
4.	Bank Handlowy w Warszawie SA	x	x	x	x	x	x
5.	Bank Millennium SA	x	x	x	x	x	x
6.	Bank Ochrony Środowiska SA	x	x				
7.	Bank Pekao SA	x	x				
8.	Bank Zachodni WBK SA	x	x	x	x	x	
9.	Budimex SA	x	x	x	x	x	x
10.	Elektrobudowa SA	x	x	x	x	x	x
11.	Energa SA	x	x	x	x		
12.	Fabryki Mebli „FORTE” SA	x	x				
13.	GPW* w Warszawie SA	x	x	x	x	x	
14.	Grupa Azoty SA	x	x	x	x	x	x
15.	Grupa LOTOS SA	x	x	x	x	x	x
16.	ING Bank Śląski SA	x	x	x	x	x	x
17.	Inter Cars SA	x					
18.	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	x			x	x	x
19.	KGHM Polska Miedź SA	x	x	x	x	x	x
20.	Kredyt Bank SA						x
21.	Lubelski Węgiel Bogdanka SA	x	x	x	x		x
22.	mBank SA	x					
23.	Netia SA					x	x
24.	Orange Polska SA	x	x	x	x	x	x
25.	PCC Rokita SA	x	x				
26.	Pelion SA		x	x	x	x	
27.	PGE SA	x	x	x	x	x	x
28.	PGNIG SA	x	x	x	x	x	x
29.	PKN Orlen SA		x	x	x	x	x
30.	PZU SA	x	x	x	x	x	x
31.	RAFAKO SA						
32.	RAWLPLUG SA			x		x	
33.	Tauron PE SA	x	x	x	x	x	
34.	Trakcja PRKiI SA	x	x				
35.	ZEC WK** SA	x	x	x	x	x	x

*Giełda Papierów Wartościowych; ** Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.gpw.pl> [20.12.2017].

Analiza podstawowych wskaźników kondycji finansowej dla wybranych banków

W rozdziale tym dokonano analizy podstawowych wskaźników finansowych wybranych banków w latach 2012-2016. Skupiono się przede wszystkim na analizie rentowności badanych instytucji finansowych. Ponadto przeanalizowano również istotne z punktu widzenia inwestorów giełdowych wskaźniki dotyczące funkcjonowania tychże banków. Pokazano również, jak w badanym przedziale czasowym zmieniała się liczba klientów w poszczególnych bankach oraz to, czy przynależność do Respect INDEX przekłada się na np. większą ilość klientów poszczególnych banków.

Rentowność z punktu widzenia funkcjonowania przedsiębiorstwa jest jednym z podstawowych wskaźników ekonomicznych. Pokazuje ona z jaką efektywnością działa organizacja, jak wykorzystuje posiadane zasoby oraz jakie wyniki osiąga. Bank w wyniku realizowania określonych działań związanych ze sprzedażą szeroko rozumianych produktów bankowych osiąga określone wyniki. Właśnie poprzez wskaźniki rentowności można te wyniki przedstawić i porównać z innymi uczestnikami danego sektora gospodarki. Celem zdecydowanej większości funkcjonujących organizacji, w tym banków, jest realizowanie maksymalnego zysku. W bankowości utrzymanie zysku na wysokim poziomie pozwala na stabilny rozwój i umacnianie pozycji na rynku. Ponadto odpowiednia kondycja finansowa powinna przełożyć się nie tylko na poprawę sytuacji materialnej właścicieli banku, ale również na pracowników banku.

Tabela 2. Rentowność aktywów w procentach [%]

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	1,10	1,20	1,10	1,10	1,10
2.	mBank SA	1,23	1,14	1,13	1,04	0,95
3.	Bank Ochrony Środowiska SA	0,40	0,30	0,30	-0,20	-0,28
4.	Bank Zachodni WBK SA	1,97	1,56	1,64	1,40	1,40

Źródło: opracowanie własne.

Analizując wartość wskaźnika ROA (ang. *return on assets*) w badanym okresie, to jest w latach 2012-2016 widać wyraźnie, że największą wartość rentowności aktywów w całym badanym okresie zanotował Bank Zachodni WBK (tabela 2). Bank ten należy do Respect INDEX od roku 2013. Jednocześnie widoczny jest delikatny, lecz stały spadek wartości wskaźnika ROA dla tego banku w badanym okresie. Może to świadczyć o gorszym wykorzystaniu posiadanych aktywów. Banki ING i mBank w latach 2012-2016 utrzymywały wskaźnik ROA na zbliżonym poziomie i jednocześnie w badanym okresie nie odnotowano istotnych wahań tego wskaźnika. Najgorzej sytuacja wyglądała w banku BOŚ, który w tym przedziale czasowym odnotował najgorszą wartość wskaźnika. Ponadto z badanej czwórki banków, to właśnie BOŚ Bank jest najmniejszą organizacją, co powinno przełożyć się na wyższy wskaźnik ROA (wskaźnik ten na wyższym poziomie odnotowują mniejsze firmy). Co więcej, istotne tąpnięcie pojawiło się w roku 2015, czyli wtedy, kiedy bank przystąpił do Respect INDEX. W badanym okresie wskaźnik ROE (ang. *Return on Equity*) dla banku ING utrzymywał się na niemalże niezmiennym poziomie (w okolicach 12%). Większą zmiennością charakteryzował się wskaźnik ten dla banku BZ WBK i mBanku. W roku 2012 był on na

poziomie 14,6% (mBank) i 14,21% (BZ WBK), a w roku 2016 spadł do poziomu około 10% dla obu banków (tabela 3). Zestawienie to jest o tyle ciekawe, że w okresie 2013-2016 bank BZ WBK należał do Respect INDEX, a mBank nie. Najgorzej sytuacja wyglądała w Banku Ochrony Środowiska. Tutaj w roku 2012 wskaźnik ten kształtował się w okolicach 5%, a w roku 2016 spadł jeszcze o 9 punktów procentowych, do poziomu -3,75%. Należy dodać, że jest to jeden z najważniejszych wskaźników uwzględnianych przez inwestorów giełdowych. Dobrze obrazuje on sytuację finansową firmy. Im wyższa efektywność wykorzystania kapitału, tym wyższe dywidendy oraz szanse na dalszy rozwój spółki.

Tabela 3. Rentowność kapitału własnego w procentach [%]

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	11,70	11,60	11,10	11,00	11,70
2.	mBank SA	14,60	13,10	13,10	11,80	10,10
3.	Bank Ochrony Środowiska SA	4,60	4,30	4,10	-2,70	-3,75
4.	Bank Zachodni WBK SA	14,21	11,86	11,66	9,39	9,64

Źródło: opracowanie własne.

Następnie analizie został poddany wskaźnik rentowności sprzedaży netto (ang. *Return on Sales*). Poziom tego wskaźnika świadczy o efektywności sprzedaży, i im jest on większy tym korzystniej wygląda sytuacja badanego przedsiębiorstwa. W analizowanych latach wykazywał tendencję wzrostową wśród banków ING, BZ WBK i mBanku. BOŚ w pierwszych dwóch latach zanotował wzrost wskaźnika ROS z poziomu 4,76% do 7,66%, a w następnych trzech latach spadek. W roku 2016 wartość jego wskaźnika ROS wynosiła -7,08% (tabela 4). W przypadku banku ING w latach 2012-2016 widać najbardziej niezakłócony wzrost. Warto dodać, że bank ten najdłużej znajduje się w gronie Respect INDEX, bo od 2009 roku. W roku 2016 wszystkie trzy banki odnotowały bardzo podobny wskaźnik ROS. Co istotne, mBank do grupy Respect INDEX należy dopiero od 2017 roku. Tak więc brak przynależności do Respect INDEX nie przeszkodził mu w osiągnięciu podobnych wyników jak bank ING i BZ WBK, które do niego należą.

Tabela 4. Rentowność sprzedaży w procentach [%]

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	18,05	19,37	21,99	23,32	24,56
2.	mBank SA	22,01	20,65	22,46	24,76	23,34
3.	Bank Ochrony Środowiska SA	4,76	6,49	7,66	-4,66	-7,08
4.	Bank Zachodni WBK SA	22,09	21,50	26,69	25,13	24,29

Źródło: opracowanie własne.

Zysk na jedną akcję (ang. *Earning per Share*) jest to wskaźnik rynkowy będący przedmiotem zainteresowania inwestorów giełdowych, gdyż dotyczy posiadanych przez nich akcji. Ma on wpływ na wypłatę ewentualnej dywidendy. W przypadku tego wskaźnika widoczna jest już znaczna różnica pomiędzy badanymi bankami i tym, jakie zyski w przeliczeniu na jedną akcję wypracowały (tabela 5). W całym analizowanym okresie najlepsze zyski na akcję wypracował mBank, a wartość tego zysku była na zbliżonym poziomie w trakcie badanych lat, około 30zł. Równie dobre rezultaty uzyskał BZ WBK. Mniejszymi zyskami mógł się pochwalić bank ING. Najgorzej sytuacja wyglądała w BOŚ. Tak więc w przypadku tego wskaźnika najlepsze wyniki uzyskał bank nie należący do Respect INDEX - mBank.

Tabela 5. Zysk na akcję w zł

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	6,40	7,39	8,00	8,66	9,63
2.	mBank SA	28,40	28,60	30,50	30,80	28,90
3.	Bank Ochrony Środowiska SA	1,48	2,81	2,87	-1,23	-0,96
4.	Bank Zachodni WBK SA	18,52	17,26	20,74	17,70	20,98

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnik ceny rynkowej akcji do wartości księgowej na akcję C/WK (ang. *Price/Book Value*). Jest to wskaźnik, który pokazuje różnicę pomiędzy wyceną spółki dokonaną przez inwestorów, a jej wartością bilansową. Podmioty z wysoką wartością tego wskaźnika zazwyczaj dużo inwestują. Natomiast jego niski poziom świadczy o słabym wykorzystaniu posiadanego majątku i niedowartościowaniu przedsiębiorstwa przez rynek. Najwyższą wartość wskaźnika P/BV w analizowanym przedziale czasowym odnotował BZ WBK 2,3 (2014 rok). Najgorzej sytuacja wyglądała w BOŚ, gdzie w roku 2015 wskaźnik ten uplasował się na poziomie 0,42 (tabela 5).

Tabela 6. Cena do wartości księgowej w zł

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	1,50	1,70	1,70	1,40	2,00
2.	mBank SA	1,40	2,10	1,90	1,10	1,10
3.	Bank Ochrony Środowiska SA	0,59	0,56	0,65	0,42	0,43
4.	Bank Zachodni WBK SA	1,95	2,08	2,30	1,64	1,45

Źródło: opracowanie własne.

W latach 2012-2016 banki ING i BZ WBK odnotowały wzrost zysku netto (tabela 7). MBank na przestrzeni badanych lat charakteryzował się wielkością zysku o zbliżonych wartościach. Natomiast BOŚ odnotował spadek zysku netto z poziomu 58,49 mln zł do poziomu -60,15 mln zł (strata). Największa dynamika wzrostu zysku netto widoczna była w BZ WBK, który to w roku 2012 zanotował zysk na poziomie 1 433,85 mln zł, a w roku 2016 już 2 166,80 mln zł.

Tabela 7. Zysk netto w mln zł

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	832,00	962,00	1 041,00	1 127,00	1 253,00
2.	mBank SA	1 197,00	1 206,00	1 287,00	1 301,00	1 219,00
3.	BOŚ SA	8,49	64,36	65,57	-51,12	-60,15
4.	Bank Zachodni WBK SA	1 433,85	1 982,30	1 914,70	2 327,30	2 166,80

Źródło: opracowanie własne.

W badanym okresie największą liczbą klientów mógł pochwalić się mBank (tabela 8). W roku 2016 liczba ta wynosiła 5,07 mln i była niemal o milion większa niż w roku 2012 (4,14 mln). Podobne wzrosty odnotowały banki ING i BZ WBK. Delikatny wzrost liczby klientów miał miejsce również w BOŚ. Należy podkreślić, że gwałtowny wzrost klientów w banku BZ WBK w 2013 roku wynikał z fuzji z Kredyt Bankiem. Można zauważyć, że dynamika wzrostu liczby klientów w banku ING, BZ WBK i mBanku kształtowała się podobnie. Na koniec badanego okresu mBank nadal pozostał na pozycji lidera jeśli chodzi o liczbę posiadanych użytkowników. Pomimo nieobecności mBanku w tym okresie w szeregu przedsiębiorstw należących do Respect INDEX udaje mu się utrzymać znaczącą pozycję. Trudno jest dostrzec korelację pomiędzy liczbą klientów, a przynależnością do Respect INDEX.

Tabela 8. Liczba klientów w mln zł

Lp.	Bank	2012	2013	2014	2015	2016
1.	ING Bank Śląski SA	3,41	3,58	3,76	4,06	4,32
2.	mBank SA	4,14	4,24	4,57	4,68	5,07
3.	BOŚ SA	0,21	0,23	0,24	0,25	0,26
4.	Bank Zachodni WBK SA	3,50	4,30	4,20	4,30	4,40

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Problematyka odpowiedzialności społecznej i idąca za nią kwestia społecznie odpowiedzialnego inwestowania bezpowrotnie zmieniła postrzeganie podmiotów gospodarczych. Pomimo bogatej literatury w tym zakresie, ciągle brakuje potwierdzenia poprzez twarde dane korzyści wynikających z niej dla przedsiębiorstw. Próba weryfikacji, na ile obecność w Respect INDEX wybranych banków wpływa na podstawowe wyniki w zakresie oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa, nie przyniosła jednoznacznej odpowiedzi. Banki upatrują dla siebie szereg korzyści wynikających z prowadzenia polityki odpowiedzialnej społecznie. Natomiast Respect INDEX spełnia tutaj zupełnie inną funkcję. Stanowi dowód na to, że organizacja prowadzi politykę odpowiedzialną społecznie i tym samym zwiększa swoją atrakcyjność inwestycyjną, buduje wiarygodność społeczną, jak i wizerunek dobrego pracodawcy. Być może w przyszłości zwiększy się znaczenie indeksu, wraz ze wzrostem świadomości społecznej, a udział w nim w sposób jednoznaczny będzie się przekładać na wyniki finansowe.

Bibliografia

1. Adamczyk J., (2013) *INDEXy zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu wartością spółek giełdowych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 786, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 64/1, s.9-20.
2. Czarnota D., (2014) *Bank jako instytucja zaufania publicznego w dobie kryzysu - mit czy rzeczywistość?* „Studia Ekonomiczne” Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach nr 186 cz. 1, s. 153-163. <https://www.bosbank.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/raporty-ekologiczne-1> [20.12.2017].
3. Gielda Papierów Wartościowych, (2017) <https://www.gpw.pl> [20.12.2017].
4. Gołaszewska-Kaczan U., Kilon J., Marcinkiewicz J., (2016) *Ocena atrakcyjności inwestycji w akcje spółek społecznie odpowiedzialnych na podstawie INDEXu REPECT*, „Annales. Etyka w życiu gospodarczym” nr 3, s.113-127. <https://raport.bzwbk.pl/zatrudnienie.html>, [20.12.2017].
5. <https://www.ingbank.pl/relacje-inwestorskie/wyniki-finansowe> [20.12.2017].
6. <https://www.mbank.pl> [20.12.2017].
7. https://www.pekao.com.pl/informacje_dla_inwestorow/informacje_finansowe/Raporty_roczne [20.12.2017].
8. Komisja Europejska, (2011) *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw*, Bruksela, dnia 25.10.2011 KOM(2011) 681, wersja ostateczna, s. 7, http://odpowiedzialnybiznes.pl/public/files/Komunikat_KE_Strategia2011_2014.pdf [20.12.2017].
9. Lulewicz-Sas A., (2014) *Społecznie odpowiedzialne inwestowanie narzędziem koncepcji społecznie odpowiedzialnego biznesu*, „Economics and Management” nr 1, s. 142-157.
10. PN-ISO 26000, (2012) *Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności*, Warszawa: Polski Komitet Normalizacyjny, s. 18, 31-32.
11. Raporty Społeczne (2017) <http://raportyspoleczne.pl/> [21.11.2017].
12. Respect INDEX, (2017) <http://www.odpowiedzialni.gpw.pl> [21.11.2017].
13. Wróblewska K., (2015) *RESPECT Index jako bodziec do społecznie odpowiedzialnego inwestowania w Polsce* [w:] Borys T., Brzozowski T., Zaremba-Warneke S., (red.), *Prace naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Wrocławiu „Zrównoważony rozwój organizacji - aspekty społeczne”* nr 378, s.243-251.